

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 37

Częstochowa, środa 13 lutego 1948 r.

Rok II.

Naczelnik w sukmanie

W dwóchsetną rocznicę urodzin

Prawda jest, że każdy z prekursorów demokracji musiał mieć zasady człowieczeństwa we krwi, w naturze swojej. Nie rodziły się one pod wpływem środowiska i okoliczności życia, bo i tuż to ludzi miało wówczas takie same doświadczenia, a przecież nie zostali Leninami czy Kościuszkami. Bohater rodzi się bohaterem, a okoliczności życia mogą najwyżej plomienić ten rozjarzać lub tłumić.

Dla Kościuszki okolicznościami takimi w sensie dodatnim była przede wszystkim atmosfera przedrewolucyjnej Francji, gdzie przebywał na studiach, wysłany tam przez króla Stanisława Augusta i gdzie zetknął się z rękami encyklopedystów, zapoznał się z pismami Voltaira i Rousseau. Dalej zmieszanie jego służba w szeregu rewolucyjnej armii amerykańskiej, walczącej o niepodległość Stanów Zjednoczonych o najgłośniejsze hasła t. zw. „Deklaracji praw Virginii”. One to — te właśnie okoliczności, rozdmuchwały w duszy Kościuszki zarzewie rewolucji.

W lipcu 1784 r. Kościuszko opuszcza Amerykę, chociaż wydzielono mu tam kwadrant i mógłby spokojnie osiedlić na roli. Powraca do kraju, i cóż zastaje? Polska po katastrofie I rozbioru oknieła się w sprawie z letargu, powstał uspany i rakowit szuk i nauk, istne odrodzenie duchowe, ale kraj po dawnemu „stał nieruchom”, panowała się szlachta, a lud cierpiący, niekiedy jaramem pańszczyźnianej siodła. Po przykrych i nieudanych próbach gospodarowania w rodzimym państwie do Polskiego Wojska Koronnego w szeregach generała majora. W dwa lata potem wzięte uchwałona i zaprzysiężona przez króla Konstytucja Majowa (3. 5. 1791). Powołuje ona obywatelskie do szlachty, a chłopów przyjmuje pod opiekę i prawo rządu krajowego, pozostaje jednak na pamięć i w rzeczywistości nie zmienia ciężkiego położenia ludu wiejskiego. Dopiero przez powstanie Kościuski w Ratuzu Krakowskim, powołuje w przeddzień powstania 1794 r. szlachtę, mieszczan, chłopów i Żydów do walki zbrojnej w obronie niepodległości, a następnie ogłoszony 7 maja 1794 r. jego słynny Uniwersał Poleniński nadaje chłopom całkowitą wolność osobistą i prawo do uprawiania przez nich ziemi, gdzie pierwsze podwaliny pod budowę dzisiejszej Polski Demokratycznej. Jest to jakby kropka nad „K” Konstytucji Majowej.

Niesłyszane, powstanie, wywołane grozą granego rozbioru, wybuchło przedwcześnie i szybko zostało stłumione. Nie mogły więc na razie urzeczywistnić się te wielkie reformy zamysłu Naczelnika Narodu. Ale pierwszy wpływ w tej dziedzinie został już dokonany. Trzeba bowiem wiedzieć, że od czasu średnowiecznej polski lud wiejski był w niedzi i ciemności, jakby wzięty spod prawa. Tadeusz Kościuszko pierwszy przełamał zapór dziesiątka chłopów od państwa, przeobraził ich w żołnierzy walczących o wolność i idee rewolucyjne. Ale powstanie zakończyło się klęską. Kościuszko uciekł ranny i wzięty do niewoli, przebywał 2 lata w Petersburgu. Uwolniony, uciekł się znów do Ameryki. Witano go tam z wielką uwagą, onajom nie było końca. Wyprawa ta konte z karaty wziętości Kościuski nie zakończyła się pod dom, gdzie miał mieszkać. Nie było to nie jednak sadzone. Na pierwszą wieść o formacjiach się we Francji pod wodzą gen. Dąbrowskiego Legionów Polskich, Kościuszko wyruszył tam z ochotą i przybyłszy do Paryża, stał się Napoleonem, w którego nie wierzył, podporządkowanie żądanie powracania niepodległości Polski. Gwarantem tych nie uzyskał, bierze zatem już żadnego udziału w polskiej akcji niepodległościowej. Uważa się o niego i w kilka lat potem umiera w niewoli (13 października 1817 r.) w szczytnym miejscu mieście Solurze, uwolniony przed śmiercią wszystkich chłopów w swoich Stanach Zjednoczonych od wszelkich ciężarów państwowych.

Umarł zdania od oszerejony, umarł samotnie. Został jednak po nim wielka, pomna sława pierwszego w Polsce wielkiego i szczerego rewolucjonisty, oświeconego i woli Demokracji. Składamy dziś hołd jego bohaterstwu duchowemu, jego prochem, powracającemu na Wawel i jego sercu obojętnemu z podziem w Warszawie. Pamiętajcie, że jeszcze na odbudowaniu Zamek Królewski w Warszawie i zbudowaniu tam swoje drzewo i zasłonięte miejsce włożonego spoczynku.

Dr. L. Andr.

Opublikowanie układu trzech mocarstw w sprawie Dalekiego Wschodu

WARSZAWA (Ant. wł.) — Dnia 11 lutego b. r. jednocześnie w Moskwie, Londynie i Waszyngtonie opublikowany został pełny tekst porozumienia trzech mocarstw w sprawie Dalekiego Wschodu. W tekście tym podane są warunki, na których Związek Radziecki zgodził się na przystąpienie do wojny z Japonią po stronie sojuszników. Porozumienie to zawarte zostało rok temu w Jalcie przez zmarłego prezydenta USA Roosevelta, generała Simona Stalina i b. premiera Wielkiej Brytanii Churchilla i ze sroczymi względów było utrzymywane w tajemnicy.

Według wspomnianego tekstu ZSRR w

2 do 3 miesięcy po zakończeniu wojny z Niemcami i uporzędkowaniu spraw w Europie zobowiązał się wystąpić przeciw Japonii a boku sojuszników na następujących warunkach:
1) zachowane będzie status quo w Mongolii zewnętrznej.
2) Związek Radziecki będą zwrócone terytoria, zagrabione przez Japonię w r. 1905:
a) południowa część Sachalinu z wszystkimi przyległymi wyspami,
b) port handlowy Dalnyj będzie umiędzynarodowiony z przyznaniem największych praw do korzystania z niego Związkowi

Radzieckiemu. Port Artura zostanie oddany w dzierżawę ZSRR.

c) kolej pld-mandżurska i inne linie kolejowe będą oddane pod zarząd wspólnego towarzystwa chińsko-radzieckiego. Chiłom przy tym przyznane zostaną w Mandżurii prawa suwerenne.

d) ZSRR otrzyma wyspy Kurylskie.

3) Wobec tego, że do powzięcia ostatecznego postanowienia w sprawie koleje w Mandżurii potrzebna jest zgoda marszałka Ciang-Kai-Szeka, prez. Roosevelt zwrócił się do niego w tej sprawie.

4) ZSRR nawiąże stosunki z narodowym rządem chińskim, zawierając w nim sfinansowanie i udzielając mu pomocy zbrojnej dla wyzwolenia spod okupacji japońskiej.

Pod dokumentem widnieją podpisy z ramienia USA — prezydent Franklin Delano Roosevelt, z ramienia ZSRR — generałissimus Józef Stalin, z ramienia Wielkiej Brytanii — premier Winston Churchill.

REPATRIACJA POLAKÓW Z ZSRR

MOSKWA (PAP). — W ciągu lutego przewidywany jest wyjazd przeszło 50-ciu transportów Polaków z terenu Związku Radzieckiego. Przede wszystkim wyjadzie ludność polska z Ukrainy wschodniej. — Z dolnej Ukrainy wyjadą w najbliższym czasie transporty z Nowosybirsk, Woroneż, Stalingradu i innych. Również w ciągu lutego mają wyjechać transporty z Białorusi i Litwy. Dotychczasowy przebieg repatriacji odbywa się pomyślnie. — Ludność polska zapatrywana jest przez władze radzieckie w żywność na drogę. Wiele repatriantów otrzymuje również odzież i obuwie. Wszędzie odbywają się uroczyste wiece pożegnane z udziałem przedstawicieli władz.

Wiece sprawozdawczy Związków Zaw.

WARSZAWA (Ant. wł.) — W niedzielę 10 b. m. odbył się w Warszawie wiece sprawozdawczy, zorganizowany przez Komitet Centralny Zw. Zaw. w Polsce. Na wiece przemówił jako pierwszy prezes Komitetu Centr. ob. Witaszewski, który ostrzegł klasę robotniczą Polski przed ciemną robotą reakcji, nawołując do jej zwalczania oraz dokonał przeglądu ostatnich uchwał Komitetu Centralnego Zw. Zaw., zaaprobowanych przez Rząd Jedności Narodowej. Następnie przemawiał sekretarz generalny Zw. Zaw. ob. Rusinek, omawiając sytuację polityczną i zwracając uwagę jeszcze raz na niebezpieczeństwo faszyzmu, którego nie dobitki wszelkimi siłami i sposobami dąży do regeneracji i zaatakowania świata po raz wtóry. Sytuację gospodarczą omówił szczegółowo poseł do KRN ob. Sokorski, a ob. Sokolowski określił rolę Związków Zawodowych w życiu państwowym i społecznym.

Wiece powziął szereg rezolucji. Rezolucja polityczna w treści swej zawiera wo-

zwanie do mas pracujących wszystkich państw, aby domagały się od swoich rządów zerwania stosunków z reżimem generała Franco w Hiszpanii. Lud warszawski ponosił żąda ukarania śmiercią wszystkich głównych przestępców wojennych, stojących przed Trybunałem Międzynarodowym w Norymberdze. Następnie lud warszawski żąda od Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, aby przestały finansować reakcjonistów spod znaku Andersa i NSZ.

Rezolucja gospodarcza zawiera wnioski, zmierzające do usprawnienia składania świadczeń rzeczowych oraz działalności mniejszych instancji, powołanych do aprobowania ludności.

Następnie wiece powziął uchwałę, popierającą w całej pełni politykę Rządu Jedności Narodowej, która kończy się słowami: „Trudności dziś istniejące, jutro będą przaywiełone, a zdobyty władzy lud polski nigdy i nikomu nie odda”.

Narody Zjednoczone obradują

LONDYN (Ant. wł.) — Poniedziałkowe posiedzenie Rady Bezpieczeństwa nie przyniosło jeszcze w wyniku załatwienia sprawy Indonezji. Delegat ukraiński dr. Manuilski stwierdził, że sprawa Indonezji nie może być uważana za sprawę czysto wewnętrzną, ale ma znaczenie ogólne, gdyż wbrew prawu międzynarodowemu i prawu moralności, zostały tutaj wprowadzone do akcji wojska japońskie, będące wojskami wrogimi i dla sprzymierzonych i dla Indonezjczyków.

Następnie na posiedzeniu były omawiane sprawy proceduralne, a mianowicie zastanawiano się, czy Ukraina, nie będąc członkiem Rady Bezpieczeństwa, ma prawo wniesienia wniosków na jej obrady. W wyniku długiej dyskusji postanowiono tym razem prawo to Ukrainie przyznać, nie stwarzając jednak przy tym precedensu na przyszłość.

Delegat USA Stettinius powiedział, że zdaniem rządu USA wojska brytyjskie w Indonezji nie stanowią zagrożenia pokoju i dlatego nie ma powodu do wysyłania tam komisji badawczej. Do zdania tego przychylił się główny delegat australijski Makin. Delegat chiński wyraził uznanie wojskom brytyjskim za zabezpieczenie życia 2 milionom Chińczyków w Indiach Hol-

derkich w czasie wojny. Następnie oświadczył, że zasadniczo nie sprzeciwia się wysłaniu komisji badawczej do Indonezji uważając, że może ona wiele spraw wyświecić i przyczynić się do dojścia do porozumienia na Radzie Bezpieczeństwa, czynności jej jednak muszą być ściśle określone. — Stanowiska delegacji chińskiej nie należy przy tym uważać za wynikające z braku zaufania do Wielkiej Brytanii, a spowodowane one jest chęcią załatwienia jak najlepszego i jak najprędzej problemu Indonezji. Jak podaje PAP, delegat chiński zaproponował Radzie Bezpieczeństwa odłożenie dyskusji w sprawie Indonezji do chwili ukończenia toczących się obecnie pertraktacji pomiędzy rządem holenderskim a rządem indonezjskim.

Dziś o godz. 11-ej Rada Bezpieczeństwa rozpoczęła swoje piąte posiedzenie w sprawie Indonezji.

Komisja polityczna i bezpieczeństwa obradowała wczoraj nad dopuszczeniem do udziału w pracach Rady Społecznej i Gospodarczej Światowej Federacji Związków Zawodowych oraz amerykańskiej Federacji Pracy. Za dopuszczeniem przemawiał delegat amerykański i delegat ukraiński dr. Manuilski. Delegacja radziecka stanęła na stanowisku, że należy uznać różnicę pomiędzy związkami o charakterze międzynarodowym a związkami o charakterze narodowym. Komisja odczytała posiedzenie, nie osiągnając porozumienia.

Wczoraj również obradowała komisja do spraw ustalenia miejsca głównej siedziby ONZ. Przedstawiciele państw arabskich zaprotestowali przeciw umieszczeniu siedziby w pobliżu Nowego Jorku, który ich zdaniem jest centrum ruchu spjonietycznego, a snory odsłotek jego mieszkaniec stanowiąa Zydzi i z tych dwóch przyczyn Organizacja, jeżeli chodzi o sprawę arabską żydowskie, znalazłaby się w orbicie działania jednostronnego wpływu. Jak dotąd jednak komisja doszła do wniosku, że siedziba ONZ powinna mieścić się w okrogu Nowy Jork Connecticut i że szczegółowe miejsce w tym okrogu zostanie wyznaczone w ciągu bieżącego roku.

W kołach dyplomatycznych panuje prze-

konanie, że pierwsza sesja ONZ zakończy się w piątek.

Dziś na posiedzenie Zgromadzenia Generalnego zostanie wniesiona rezolucja 5-ciu mocarstw w sprawie zainteresowania się ONZ sytuacją aprowizacyjną na świecie. ZSRR przyłączyło się do popierania tej rezolucji. Na obrady wniosie ja minister Bevin.

Komisja dla spraw wchowania, humanitarnych i kulturalnych wywoliła nowa organizację pod nazwą UNESCO. Statut tej nowej organizacji wzajemnej pomocy został już ratyfikowany przez Belgię i Wielką Brytanię, a w niedługim czasie będzie ratyfikowany przez 23 innych państw. Postanowiono, że UNESCO będzie współpracowała z UNRRA i że ogranicza obie swoje działalności tylko do państw, wchodzących w skład ONZ. Dawne państwa niemyżniacielnie zozłana z obrubę wzajemnej pomocy wyłączone.

Z GEN. ZGROMADZENIA ONZ

LONDYN (PAP). — Na posiedzeniu Generalnego Zgromadzenia ONZ dyskutowano o sprawie traktatów pomiędzy państwami, będącymi członkami ONZ. Postanowiono również, by Trybunał Międzynarodowy zebrał się możliwie jak najprędzej w Hadze. Sprawa kadencji poszczególnych członków komisji, po długich dyskusjach, została odesłana do komisji ogólnej.

WYSZYŃSKI POEJMUJE DELEGACJĘ BRITYJSKĄ

MOSKWA (PAP). — Agencja PAP donosi z Londynu, iż zastępca komisarza ludowego spraw zagranicznych ZSRR Wyszyński wydal w gmachu poselstwa radzieckiego przyjęcie na część delegacji brytyjskiej na Generalne Zgromadzenie ONZ. Obecny był przewodniczący delegacji brytyjskiej premier Attlee, minister spraw zagranicznych Bevin, minister sprawiedliwości Jowitt, prokurator generalny Shawcross, minister oświaty Wilkinson, stali przedstawiciele Wielkiej Brytanii w Radzie Bezpieczeństwa Cadogan i Noel Becker oraz wszyscy członkowie delegacji radzieckiej.

Poco Hess pojechał do Anglii?

PRZYJAZD DELEGACJI DLA SPRAW PALESTYNY

WARSZAWA (PAP). — Dnia 7-go b. m. przybyła do Warszawy delegacja Komisji Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii dla Spraw Palestyny w składzie pp. Manning Buller (czł. par. bryt.), Burton (Stany Zjedn.), Crik (W. Brytania) i Root (Stany Zjedn.).

NORYMBERGA (PAP). — Podczas procesu w Norymberdze, prokurator Griffith Jones odczytał sensacyjny dokument, tzw. sprawozdanie księcia Hamiltona, opisujące przybycie Hessa do Wielkiej Brytanii. Oto treść tego dokumentu:

„Dnia 10 maja 1941 r. w odległości 2 mil od Eaglesham spadł nieprzysiężony samolot ME 110. Pilot, który zeschoczył ze spadochronem, został schwytany. Oświadczył on, iż nazywa się Alfred Horn, przybył w „specjalnej misji” do ks. Hamiltona i miał zamiar ludować w Dnugavel, okręg wyborczy księcia. Otrzymałszy te wiadomości, ks. Hamilton wraz z oficerem, prowadzącym śledztwo udał się w niedzielę, dnia 11 maja, do baru w Maryhill, w którym przebywał więzień. Wszedłszy do pokoju w towarzystwie dyżurnego oficera i oficera prowadzącego śledztwo, książę stwierdził, iż więzień jest mu zupełnie nieznanym. Rzekomy Horn zwrócił się do księcia z prośbą, aby porozmawiał z nim na osobność. Na życzenie księcia oficerowie opuścili pokój, niemiec zaś rozpoczął rozmowę od przypomnienia, że widział księcia w Berlinie na Olimpiadzie w 1936 roku i że gościł go u siebie w domu. Według słów ks. Hamiltona, więzień oświadczył, że jest Rudolfem Hessem i że przybył do Wielkiej Brytanii w misji humanitarnej. Nie próbował przedstawić tej podróży w czasie, kiedy Wielka Brytania odnosiła zwycięstwa w Libii, gdyż obawiał się, że misja jego mogłaby być pochywiana jako przyznanie się do słabości Rzeszy Niemieckiej. Dlatego też przybył obecnie, kiedy Niemcy odnoszą sukcesy w Afryce północnej i w Grecji. Ze słów swego przyjaciela Hansa Hessa wynioskował, że Hamilton jest jednym z Anglików, który — jego zdaniem — zrozumie jego punkt widzenia. „Führer nie życzy sobie porażki Anglii i dlatego pragnie wstrzymać walkę — oświadczył Hess.

W dniu 14 i 15 maja urzędnik brytyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych, Kirk Patrick w obecności Hamiltona przeprowadził dłuższe rozmowy z Hessem. Hess oświadczył, że Anglia jest odpowiedzialna za wojnę z 1914 r., gdyż od r. 1904 polityka Wielkiej Brytanii polegała na zwalczaniu Niemiec i popieraniu Francji, co musiało doprowadzić nieuchronnie do konfliktu z Rzeszą Niemiecką. W równie mierze Wielka Brytania ponosi odpowiedzialność za wojnę obecną. W roku 1938, po wzięciu Niemcami wszystkich polowych środków, Hitler był zmuszony do zajęcia Austrii, stosownie do życzeń narodu austriackiego.

Powodem kryzysu czechosłowackiego — ciągnął dalej Hess — był zamiar Francji uczynienia z Czechosłowacją wyznaczonej bazy lotniczej przeciwko Rzeszy Niemieckiej. Planom tym dał wyraz francuski minister lotnictwa Col, zaś obowiązkiem Hitlera było zabranie tej intruzji. Hitlerowi zdawało się, że dzięki interwencji premiera Chamberlaina i konferencji monachijskiej, sytuacja uległa odwróceniu. Jednakże już w 14 dni po Monachium premier Chamberlain oświadczył nahlennie, iż wyraził swą zgodę na umowę monachijską jedynie w celu zyskania na czasie dla do-

zbrojenia Wielkiej Brytanii. Wielka Brytania i Francja starały się uzbudzić kadybowe państwo czechosłowackie przeciwko Niemcom. Przyczyną polskiego kryzysu było postanowienie Anglii, aby zwołać Niemcy, jako największą potęgę na kontynencie. Atak Hitlera na Norwegię i Danię — oświadcza Hess — był niesprawiedliwym planami brytyjskimi i dokumenty, które dowiodły, iż Wielka Brytania na zamiar dokonania inwazji na Niemcy, poprzez Holandię i Belgię, niesprawiedliwie atak na W. Brytania ponosi również odpowiedzialność za obecną wojnę. Hitler zwracał się kilkakrotnie do Wielkiej Brytanii i Francji z ofertą pokojową; po upadku Polski, po załamaniu się Francji. Propozycje zostały jednakże odrzucone. Nie pozostało więc Hitlerowi nic innego, jak prowadzić walkę aż do ostatecznego końca.

Następnie Hess starał się udowodnić, iż Niemcy muszą wygrać wojnę. Powiedział on, iż niemiecka produkcja lotnicza jest olbrzymia i przewyższa znacznie produkcję Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Olbrzymie ilości łodzi podwodnych, które buduje się obecnie w całych Niemczech, przyczyniają się do wygrania bitwy o Atlantyk. Niemcy zdobyli wielkie ilości surowców w krajach okupowanych i są obficie zaopatrzeni w materiały pedne. Hitler posiada ślepe zaufanie mas niemieckich i nie istnieją żadne nadzieje na wywołanie rewolucji.

Hess oświadczył dalej, iż przeraża go perspektywa przedłużającej się walki i dia-

tego przybył do Wielkiej Brytanii bez wiedzy Hitlera, aby przekazać odpowiedzialne oświadczenie, iż wobec tego, że Anglia nie może wygrać wojny, najmuadrzej będzie zawrzeć pokój. Hitler nie odnosił się nigdy wrogo do Imperium Brytyjskiego i nie ma zamiaru osiągnięcia panowania nad światem.

To choćby Amerykanie zwrócili zakus w stosunku do Imperium Brytyjskiego. Hitler jest zdania, że sfera interesów niemieckich znajduje się w Europie i że rozprószenie sił niemieckich poza granicami Europy doprowadziłoby do osłabienia Rzeszy i do jej upadku. Wobec tego Hess proponuje następujące rozwiązanie sprawy: „W. Brytania daje Niemcom wolną rękę w Europie, w zamian za co Niemcy dają Anglii wolną rękę w Imperium, z tym jedynie zastrzeżeniem, że W. Brytania zwróci Niemcom ich dawne kolonie, które są konieczne jako źródła surowców”. Hess dodał jeszcze, iż wszystkie polski, jakoby Hitler zamierzał zaatakować Związek Radziecki, są bezpodstawne. Podczas następujących rozmów Hess oświadczył, iż zapomniał jeszcze wyjaśnić dwa warunki, dotyczące jego propozycji pokojowych: 1) iż wojska brytyjskie muszą opuścić Irak, który walczył dla Niemiec i nie może być postawiony w kłopotliwej sytuacji, 2) iż Niemcy nie będą mogli prowadzić rokowań z Churchillem, który prował wojnę już od roku 1936 i jego kolegami, którzy są zwolennikami jego polityki wojennej. Z każdym innym rzędem Niemcy są gotowe przeprowadzić rokowania.”

O czym pisze prasa angielska...

Bolączki powojenne W. Brytanii

Prasa brytyjska daje obraz codziennych bolączek i problemów społeczekich, będących naturalnymi konsekwencjami wojny. Pozwala sobie przytoczyć dwie najważniejsze bolączki — poruszone w różnej formie, pod różnymi grzmielami i mniej grzmielnie brzmiającymi tytułami. Pierwsze zagadnienie — to los młodzieży, która powróciła z wojny — drugie „śluga przestępstw”, dokonanych przez młodoletnich.

Oto krótki artykuł J. L. Mellora, publikowany w „The Sunday Chronicle”, zatytułowany „Nie stać nas na to, abyśmy sobie mogli pozwolić na utratę tych ludzi.” W styczniu zwolnienia zostały pierwsza grupa żołnierzy Królewskiej Floty, a wśród nich zdecydowanie większość młodych marynarzy, byłych współpracowników redakcji „S. Chr.” — niejaki p. Rogers. Autor nie widzi Rogersa od 6 lat. Lecz wczoraj Rogers otrzymał krótki urop — przed osta-

tecznym zwolnieniem — i zjawił się w redakcji. „Przypominam sobie Rogersa, jako młodego, okrągłego — raczej nieśmiałego chłopaka — typowego młodzieniaka, rozpoczynającego karierę w redakcji piśmie. Lecz Rogers, który wczoraj uścisnął mi rękę — w sposób godny zapasnika ciężkiej wagi — to masywny mężczyzna — wysoki na sześć stóp. To już nie chłopak — lecz mężczyzna — dojrzały i zaprawiony do życia — i traktujący życie poważnie. Wojna niektórych z nas zmieniła bardziej, niż innych. Mnie samego zmieniła niewiele, gdyż miałem już przedtem doświadczenie życiowe poza sobą — lecz jaka przemiana nastąpiła w tych młodych, którzy opuścili nas jako chłopcy, obecnie powrócili do nas jako mężczyźni z całą powagą i poczuciem meskiej odpowiedzialności.”

P. Mellor zapytał Rogersa, jako typowego przedstawiciela młodzieży, która do-

świennie wyrwała — dojrzała podczas wojny, co myśli o przyszłości swoich towarzyszy. Odpowiedź była olśniewająca. Ten podoficer marynarki, który przeszedł (władz) do szkoły i nauki do rozkazywania młodszym od siebie, nie ma iluzji, że życie w cywilu będzie usłane różami. Zdaje sobie doskonale z tego sprawę, że zarówno jego samego, jak i jego kolegów, mających poza sobą krew i łyż. „szuka jeszcze ciężki trud”. Widzi pan — rzekł Rogers — ja i moi towarzysze nie należymy do szczęśliwych, ale potrafiliśmy stawić czoło naszym doli. Straciłmy szesć lat najważniejszych w naszym życiu i teraz musimy te lata odrobić — co nie jest rzeczą łatwą. Niektórzy „faceci” w moim wieku zdecydowali się na pozostanie w marynarce. Rozmowy o nowym życiu w „cywilu” — wydaje mi się znacznie gorzej niż wzięciem finansowym i pragną oszczędzić sobie wszelkich rozprawy życia na nowo, od dołu. Ale ja jestem innego zdania. Czuję się szczęśliwy, że wyprzedam z tego wszystkiego całe i sędze, że życie, jakkolwiek twarde — nie złamie mnie!”

P. Mellor konkluduje: Odpowiedź tego młodego człowieka — jest pomysłna wróżba dla nas. Chodzi o to jednakże, że nie wszyscy tak myślą, tak on. — A ci młodzi ludzie, którzy potracili z oczu 6 najpiękniejszych lat swego życia, są dla nas najbardziej wartościowi, są elita naszej ras. — Dzięki Bogu, tak wielu z nich wróciło zdrowych na ciele i umyśle — no pierwszą wojnę hwało gorzej. A kraj potrzebuje tych ludzi bardzo. Musimy zrobić wszystko, abyśmy dnoć im w odzyskaniu tych straconych lat.

Druga bolączka — gorza od samych woli. To fala przestępstw, jaka zalewa dziś Anglię. To przesławna niepewność przed młodzieżą, przez dzieci. Dzieci przestają być dziećmi — i stają się słodziejami — co gorza słodziejami zorganizowanymi w bandy, na które nawet własni rodzice nie mają już wpływu, gdyż się ich nie prostują. Nowy problem dla Scotland Yardu.

Wielka ilość dzieci niej meskiej i żeńskiej czynie na rzęchach ulic i śledzi czynności sklepów i składów, aby następnie informować bandy wiekowych dzieci o nadchodzących dostawach dla sklepów i sklepów. Bandy na podstawie tych „informacji” organizują różne akcje napadów, placąc za informacje młodszym. Pewien starszy oficer policyjny angielskiej opowiada reporterowi wielkiego dziennika londyńskiego: „Znam wznadki, że dzieci czwastowały godzinami przed sklepami tytoniowymi w celu włączenia nory dostaw cygar i papierosów. Zawiadomiał o tym sędzi i tej samej nocy sklen był obrabiony. Na niebezpieczeństwo z tych dzieciaków — to młodszą młodzieżą zawodowych słodziej i handlowców. Wiemy o tym, ale nie mamy dowodów — podstaw do bezpośredniej akcyjnej akcji. (Jak wiadomo, w Anglii wszelkie zatrzymanie, aresztowanie musi być oparte na dowodach winy — przy Red) Policia twierdzi, że przestępstwa są całkowicie następstwem wojny i po wojnie względami są eskalowane dla Wielkiej Brytanii, niż sama wojna.” (E)

NIE BĘDZIE POŁĄCZENIA MARSYLIA — NOWY JORK

MARSYLIA (Ant. w.). — Władze francuskie odmówiły amerykańskiemu towarzyszemu lotniczemu wzniesienia komunikacji na trasie Marsylia — Nowy Jork. Odmowa ta spowodowana jest niższymi opłatami za przejazdy, skazanymi przez Amerykanów od opłat, jakie obowiązują na liniach lotniczych francuskich.

W kilku wierszach

Londyn. Do Londynu przybyła nadzwyczajna ambasador francuski Leon Blum, celem odbycia konferencji z ministrem spraw zagranicznych Bidault przed swoim wyjazdem do Ameryki.

W Paryżu wielka waga przykłada się do polityki amerykańskiej na cel gospodarczy i aprowizacyjny, o która zabiegają będzie w Waszyngtonie i Nowym Jorku Leon Blum.

Paryż. Przewodniczący francuskiego komitetu obrony narodowej, szef sztabu gen. J. de Gaulle, przybył do Londynu w celu odbycia marszu. Allan Brooke, szef sztabu imperialnego marsu. Allan Brooke, szef sztabu imperialnego marsu.

Ottawa. Minister skarbu w Kanadzie James Tully oświadczył, iż rząd kanadyjski otworzył Chicom kredyt w wysokości 60 milionów dolarów kanadyjskich.

Paryż. Agencja „France Presse” donosi, że przedstawiciel Związku Radzieckiego w komisji do spraw Bałtyckiego Wschodu, gen. Borowienko, przybył do Tokio.

Wiedeń. Rząd austriacki wydał nakaz aresztowania wszystkich członków rodziny Habshburgów, przebywających na terytorium Austrii. Nakaz ten został wydany za zgodą francuskich władz okupacyjnych.

Rzym. W wili b. faszystowskiego ministra, Alfieri, który uciekł do Szwajcarii, szacowano wielką ilość kosztowności, na ogólną sumę 10 milionów litrów.

Lisbona. Don Juan — hiszpański pretendent do tronu królów obecnie z premirem portugałskim Salazarem, zabiegając o uzyskanie wstawięńców dla monarchistów hiszpańskich do Portugalii.

Kelb. Odbyła się tutaj zorganizowana na szeroką skalę manifestacja przeciwko Wielkiej Brytanii. W manifestacji wzięli udział tłumy studentów. Wastąpiło starcie pomiędzy demonstrantami a policją, która została smażona do użycia broni. Po obu stronach są zabieli i ranni.

„Wolność, Równość, Niepodległość”

„Robotnik” (Nr. 37) pisze:

W „Gazecie Robotniczej” ukazał się artykuł, w którym autor nie tylko nie godzi się na krytyczną ocenę działalności W. R. N., ale uważa, że sztyczna jest dyskusja z tymi, którzy nie rozumieją sensu wręcenów w ich walce z hitlerowcami.

Powyższy artykuł nasuwa konieczność publicznego oświadczenia działalności W. R. N. w okresie okupacji i określenie stosunku odrodzonej Polskiej Partii Socjalistycznej do tej organizacji.

Działalność t. zw. „W. R. N.” albo inaczej prawicy PPS z okresu okupacji określamy jako szkodliwą. Była to prawica w socjalistycznym ruchu robotniczym, podczas gdy RPPS, reprezentująca lewy odramunk Partii była kontynuowaniem tego kierunku w Partii, który zapoczątkowali towarzysze Barlicki i Dubois.

Działalność W. R. N. oceniamy nie tylko jako błędna politycznie, ale i nad wyraz szkodliwa dla PPS, dla klasy robotniczej i dla Państwa. W. R. N. było w swej zasadniczej postawie antysockiewickie i autyjednolitofrontowe. Organizacja, która walczyła w czasie ostatniej wojny ze Związkiem Radzieckim, prawdziwym rozgromicielem hitleryzmu, obiektywnie osłabiała front walki z faszyzmem i dezorientowała masy robotnicze w ich walce z hitleryzmem, tworząc teorię dwóch frontów: antyhitlerowskiego i antyradzieckiego.

Organizacja W. R. N., która odrzucała hasło jedności działania z Polską Partią Robotniczą, która zamiast przyjąć podawaną jej przez PPR dłoń odrzuciła ją, nie była partią robotniczą i z ideologią W. R. N. odrodzonej PPS nie nie wiązało i dalej nie wiąże.

W. R. N. pomagała rozbijać szeregi robotnicze, miast je łączyć. W. R. N. była dla nas szczytów PPS-owców jednolitofrontowców, zorganizowanych w czasie okupacji w RPPS widoma oznaka bankructwa polskiej szajdamanowców, buknictwa, które musiało się skończyć klęską i kompromitacją ideologów tej organizacji. Ideo-

logiczne z rądem w Londynie i współdziałanie ze spółką Kwapiński — Bielecki kompromitowało tych niby socjalistów.

W polsku klasy robotniczej sojusz ten był odesłaniem od programu PPS i zdradą interesów klasy robotniczej na rzecz polskiego nacjonalizmu i jego faszystowskim skrzydłem ONR na czoło.

Odrodzona PPS, partia jednolitofrontowa, rozumiejąca polityczną i decydującą rolę Związku Radzieckiego w walce z faszyzmem, w walce z nastrojem kapitalistycznym, w walce o niepodległość i prawdziwą demokratyzację Polski, odcina się absolutnie od W. R. N.

Podzielmy i czujemy zaszczytne tradycje walki o niepodległość z carską Rosją, ale nie mamy nic wspólnego z różnymi behawiorami i W. R. N.-owcami i socjalistami tytu niemieckimi szajdamanowców.

Czy znaczy to, że potępiliśmy w czambuł wszystkich W. R. N.-owców (członków W. R. N.)? Nie podobnego.

Chylimy czoła przed bohaterstwem przeszłości W. R. N.-owców, meżnie walczących z hitlerowcami. Ale potępiliśmy politykę W. R. N. zwalczamy i zwalczać będziemy w odrodzonej PPS tych wszystkich, którzy zagrożają czystości naszej Partii i przezwadniają jednolitofrontowej linii dzisiejszej PPS.

Wielu z byłych członków W. R. N. piastuje w dzisiejszej PPS wysokie stanowiska, lecz piastują je nie dlatego, że byli w W. R. N., lecz przeciwnie, pomimo tego, że byli w W. R. N. Jeżeli godzą się na nową linie Partii, która jest przedłużeniem linii RPPS z okresu okupacji, jeżeli zgodnie z nią pracują i uznają jej uchwały, są i będą traktowani na równi ze wszystkimi członkami Partii. Jeżeli natomiast znajdą się członkowie PPS, którzy będą zdania podobnego jak określone w rzeczonym artykule, to dla tego rodzaju członków miejsca w Partii nie ma i być nie może, albowiem odrodzona PPS nie jest dalszym ciągiem W. R. N., lecz jego zaprzeczeniem.

Stanisław Swobilo.

Rozwój motoryzacji w Polsce

Na konferencji prasowej w Państwowym Urzędzie Samochodowym dyrektor mjr. Wrzosek i jego współpracownicy przedstawili dotychczasowy dorobek motoryzacji polskiej i jej widoki na przyszłość.

P. U. S. przystępował do pracy w warunkach niezwykle trudnych. Głównymi zadaniami PUS-u w pierwszym okresie jego działania było objęcie w posiadanie państwa pojazdów, stanowiących majątek pomieścieli, lub zdobytych wojenną, doprowadzenie ich w miarę możliwości do stanu używalności i rozpoznanie ich po różnych komórkach państwowych — w miarę ich potrzeb oraz rozpoczęcie prac nad organizacją transportu i komunikacji.

Jeden z najważniejszych celów, jakie postawił sobie PUS — przejęcie wszystkich samochodów, stanowiących własność państwa, spośród których duża część była eksploatawana bezprawnie przez osoby prywatne — jest już prawie spełniony. Dużą usługę oddało wydane ostatnio rozporządzenie o unowocześnieniu t. zw. numerów próbnych, które spowodowało, że liczba zarejestrowanych pojazdów przez instytucje państwowe pojazdów mechanicznych osiągnęła na dzień 11 ub. m. cyfrę 29,558 wozów, wobec liczby około 15,000 z czerwca ok. 21,000 z listopada ub. r. Należy podkreślić, że utrata nadziei na możliwość dalszego bezprawnego korzystania z samochodów przez różnego rodzaju „kombinatorów” spowodowała gwałtowne zwiększenie się ujawnienia takich pojazdów, co wyraża się cyfrą ok. 7.000 samochodów zarejestrowanych w okresie od 15 XII ub. r. do 10 I b. r. podczas gdy w listopadzie i w pierwszej połowie grudnia, kiedy nielegalni posiadacze samochodów mieli jeszcze nadzieję, że dotychczasowy stan rzeczy utrzyma się i nadal — zarejestrowano w sumie 1.800 pojazdów.

Na terenie Polski zorganizowano 7 zakładów, przeprowadzających generalne remonty samochodów, z czego trzy fabryki są już czynne, pozostałe zaś kończą prace organizacyjne. Ponadto pracują na terenie całego kraju Państwowe Warsztaty Samochodowe, w liczbie 74, które przeprowadzają średnie i drobne remonty.

Wartość urządzeń maszyn, budynków i sp. Państwowych Zakładów i Warsztatów Samochodowych wynosi, licząc w zł. przedwojennych, ok. 58 milionów, personalnie liczy ok. 5.000 pracowników, czynnych jest w tych przedsiębiorstwach 1.126 obrabiarek, których większość otrzymałymi dziełki pomocy i przy współpracy inżynierów radzieckich. Plan na rok 1946 przewiduje wykonanie 5.000 kapitalnych remontów, 1610 remontów średnich i 5015 remontów silników. Oprócz tego przewidziane jest wykonanie części zamiennych, których wartość wyniesie 8.040.000 zł. przedwojennych. Głównymi trudnościami w pracy zakładów i warsztatów samochodowych jest brak szkoleń, czemu zapobiega się przez intensywne kształcenie młodych kadr oraz różnorodność typów i marek samochodów, co znacznie komplikuje produkcję części zamiennych.

przez PUS do Anglii, znajdują się w drodze do Polski kompletne, duże zakłady remontowe. Jestymy też w przededniu otrzymania większej ilości części do samochodów amerykańskich, a części zamienne do samochodów radzieckich już nadeszły ze Związku Radzieckiego.

Celem uprawnienia rozporządzenia po całym kraju samochodów przybywających ze Związku Radzieckiego oraz w ramach dostaw UNRRA, organizuje się Centrala Związków Samochodów.

Państwowa Komunikacja Samochodowa obrotu w chwili obecnej 60 linii, korzystając z 1351 samochodów i 48 autobusów. Istnieje 15 baz i 50 filii P. K. S., które wykazują 30 milionów zł. obrotu miesięcznie. W przyszłości projektowane jest zatrzymanie w rękach państwa jedynie obsługi głównych szlaków, pozostawiając lokalną komunikację samorządową, spółdzielczą i inicjatywy prywatnej.

Na zakończenie mjr. Wrzosek wyjaśnił, że nieistotną jest panująca powszechnie niemienność jakoby w Polsce nie wolno było posiadać samochodów osobom prywatnym. Właściciele wozów którzy udowodnią swoje prawa do samochodów, pozostających przed wojną, lub też ci, którzy powracają do kraju na wozach legalnie nabytych zagranicą, nie mają żadnych trudności przy rejestracji. Pojazdy zaś uzyskane w różny nielegalny sposób w czasie wojny i w pierwszym okresie chaosu wojennego, są służnie uważane za własność państwa.

Dlaczego spis sumaryczny

Na podstawie Uchwały Rady Ministrów dnia 14 lutego odbędzie się sumaryczny spis ludności.

Spis sumaryczny jest to spis skrócony pod każdym względem. Zamiat się poszczególne osoby, rejestruje on odrazu sumy ludności w mieszkaniu, a na wstępie w całym domu. Zamiat kilkunastu informacji ogranicza się on zaledwie do kilku. Sumaryczny ujście danych na formularzach oraz ograniczony zakres informacji pozwala na uzyskanie wyników w o wiele krótszym czasie przy następnym opracowaniu formularzy przez Centralę Statystyczną — Główny Urząd Statystyczny. Przygotowanie i przeprowadzenie spisu sumarycznego wymaga mniejszego nakładu organizacyjnego.

Już w wyliczeniu tym tkwi częściowo odpowiedź na pytanie: dlaczego spis sumaryczny?

Obecnie spisu obszernego przeprowadzić nie można. Nie pozwalają na to warunki ogólnie-organizacyjne w Państwie, a przede wszystkim szczupłość i przebieżenie administracji publicznej, na którą właśnie spada ciężar organizowania spisu w terenie. Z drugiej strony, stosunki ludnościowe w kraju są dalekie od ustabilizowania. Wzrost repatriacji, ewakuacja niemieckich osadników-przedsielców i inne ruchy masowej ludności są w pełnym toku. Stan załudnienia poszczególnych terenów Państwa może szybko się zmienić, co zdeaktualizuje charakterystykę tych terenów naszkicowaną przez spis. Potrzeba doradczych informacji o załudnieniu kraju jest tak paląca, że domaga się niezwłocznej zapośredniczenia tymczasem opracowanie wyników obszernego spisu musieliby trwać czas dłuższy.

Jak z tego widać jedyną słuszną decyzją było zredukowanie programu spisu do minimum absolutnie koniecznego, co też uczyniono zarządzając spis sumaryczny, a więc spis skrócony, co pozwoli Głównemu Urzędowi Statystycznemu na opracowanie wyników w krótkim terminie, ok. 6 tygodni od chwili otrzymania z terenu materiału spiskowego.

Kronika kielecka

Obchód Roku Kościuszkowskiego w Kielcach

W dniu 5 stycznia nowolany został w Kielcach Honorowy Komitet uroczenia Roku Kościuszkowskiego, w skład którego weszli: Wojewoda kielecki mjr. Wiliński, Ks. Bp. Kacmarc, Doświadczony Inżynier W. P. Nazel, Wł. Kurator Inst. Prop. ob. Zofia Machajkówna, Urząd. Okr. Szkolnego ob. Słoczek, oraz prezesi i sekretarze stronnictw politycznych. Równocześnie wybrano Komitet Wojewódzki obchodu, złożony z przedstawicieli miejscowych organizacji społecznych i politycznych. Poszczególne sekcje, które Komitet ten wywolnił, mają się zająć zorganizowaniem obchodu Roku Kościuszkowskiego.

Wojewódzki Walny Zjazd Stronnictwa Demokratycznego

Wojewódzki Komitet Stronnictwa Demokratycznego w Kielcach zawiadamia, że w dniu 16 i 17 lutego 1946 r. w sali Konferencyjnej Domu Kultury Robotniczej w Kielcach odbędzie się Walny Zjazd delegatów Stronnictwa Demokratycznego. Referaty wygłoszą: Wiceprezident K. R. N.: „Referat polityczno-programowy”; W. Zabecki: „Inicjatywa prywatna w przemyśle i handlu”; poseł ob. Marek Arcyżński: „Stronnictwo Demokratyczne w konspiracji”; W drugim dniu zjazdu przeprowadzony zostanie wybór Komitetu Wojewódzkiego, Komisji Rewizyjnej i Sądu Partijnego.

100 proc. świadczących rzeźwicy oddała gmina Bliżyn w pow. kieleckim

Według ostatnich statystyk referatu świadczących Starostwa Kieleckiego, do najlepiej oddających świadczenia nadal następujące gminy: Suchedniów 76 proc. Łopuszno 73 proc. Ciepły 65,6 proc. Bliżyn 100,9 proc. Na szarym końcu w akcji świadczeń stoi gmina Piekoszów, Należy dodać z wielkim uznaniem dla rolników gminy Bliżyn, że wyróżniona gmina wcale nie jest bogata, przeciwnie biedniejsza od wielu innych w pow. kieleckim (2)

Pierwsza w Kielcach rozprawa Sądu Doroznego

W dniu 12 lutego b. r. w gmachu Sądu Okręgowego w Kielcach odbyła się pierwsza rozprawa sądowa w postępowaniu doroznym. Przed sądem stają sprawcy głośnego napadu rabunkowego w dniu 1 stycznia 1946 r. na mieszkanie dra J. Komorowskiego. Sprawa budzi wielkie zainteresowanie nie i odbywa się przy udziale lańskich, jako czynnika obywatelskiego. (2)

Transporty świni na zachód są konfiskowane

Mimo zakazu wojewody Kieleckiego, zabraniającego eksportu świni poza granice województwa, na terenie powiatów Sławosz i Busko, zorganizowani przemylnicy ułowiili niejednokrotnie nie wywieść na zachód większe transporty świni. Miłkwa Ob. w porę spostrzegła nadzycie i transporty skonfiskowała, oddając je na cele społeczne i charytatywne. (2)

KRONIKA

Nauczyciele stają do akcji spiskowej

Minister Oświaty za pośrednictwem kuratorów i Związku Nauczycielstwa Polskiego wysłował apel do ogółu nauczycieli, wyrażający o okazaniu pomocy władzom spiskowym w akcji spiskowej i do brania udziału w spisie w charakterze komisarzy spiskowych. Nauczyciele, pełniący obowiązki komisarzy spiskowych, są wolni od pracy szkolnej w okresie spisu. Zwołania udziela kierownicy szkół.

Powazny wzrost produkcji hurtowniczej w styczniu r. b.

W styczniu r. b. produkcja hurtnicza wykazała ogromny wzrost w porównaniu do grudnia ub. r. Wytworzone mianowicie: surowki 51.695 ton (w grudniu 35.056), stali surowej 88.676 ton (w grudniu 73.946), wyrobów walcowanych 69.735 ton (w grudniu 44.734). Plan produkcyjny został został przekroczony dla surowki o 12 proc., dla stali surowej o 14 proc., dla wyrobów walcowanych o 32 proc. Koszty wykonały plan w 134 proc. wytworzyła 72,857 ton kosztu.

Zebrań organizacyjnych Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia

Pow. Rada Zw. Zaw. zawiadamia, że w dniu 14 lutego b. r. o godz. 18-ej odbędzie się zebrań organizacyjnych Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia w lokalu Pow. Rady Zw. Zaw. Zaw. Aleja 43. Prosimy o przybycie wszystkich zainteresowanych: lekarzy, felczech, położnic, farmaceutów, dentystów, techników dentystycznych, pielęgniarki, Instytut Weigla oraz służbę szpitalną. Porządek dzienny zebrań: Wybór Zarządu Oddziału oraz wybór delegata na zjazd Sekcji Farmac. w Warszawie w dniu 24 b. m.

Pow. Rada Zw. Zaw. prosi o liczne i punktualne przybycie.

Zebrań Pracowników Instytucji Społecznych

W dniu 12 lutego 1946 r., o godz. 17-tej odbędzie się zebrań organizacyjnych Prac. Instytucji Społecznych w lokalu Pow. Rady Zw. Zaw. Aleja 43. Prosimy o przybycie wszystkich pracowników Inst. Społecznych i mianowicie: Praci Politycznych, organizacji młodzieżowych i T. U. R. Z. W. W. Z. Zawodowców, Zw. Zachodniego, Zw. Partyzantów, Zw. Wzajemności Politycznej, Polskiej Czerwony Krzyż, Komitet Opieki Społecznej, przy tym zaznacza się, iż w tym przybycie tylko funkcjonariusze i pracownicy plant.

Komunikat Polskiego Związku Zachodniego

Zarząd Polskiego Związku Zachodniego komunikuje tym Obywatelom, którzy otrzymali odezwy z deklaracjami P. Z. Z. w Woj. Zarządu Okręgu w Kielcach, aby w ciągu kilku dni od chwili ich doręczenia zwrócili deklaracje do Biura P. Z. Z. Obwód Częstochowa, Aleja Wolności 16. Biuro czynne: w poniedziałki, środy i piątki od godz. 9-ej do 13-ej i we wtorki, czwartki od godz. 17 do 19-ej.

Zacząg ochotaczy do Milicji Obywatelskiej

Na podstawie okólnika Nr 52 z dnia 21. I. 46 r. Komendanta Głównego M. O. ogłasza się zacząg ochotaczy do służby w szeregach M. O. Kandydaci odpowiadać powinni następującym warunkom: 1. obywatelstwo polskie, 2. nieskazalność przeszłość, 3. pochodzenie społeczne: robotnicze, chłopskie, inteligencji prac. 4. 4 oddziały szkoły powszechnej, 5. wiek od 18 — 35 lat.

6. przekonania demokratyczne, potwierdzone przez odpowiednie referencje.

7. wymagany stan zdrowotny.

Termin zgłaszania się kandydatów do dnia 24 II. 46 r. Kandydaci pragnący zasięgnąć bliższych informacji mogą zgłaszać się do Komendy Miasta M. O. Aleja N. M. P. Nr 73, pokój Nr. 16 i do Komendy Powiatowej M. O., ul. Słaska Nr. 8, pokój Nr. 3.

Zebrań Organizacyjnych, O. M. T. U. R.

Organizacja Młodzieży TUR Komitet Miejski, podaje do wiadomości ewych członków, że zebrań organizacyjne członków odbędzie się w środę, dnia 13 b. m. o godzinie 5,30 po poł. w sali konferencyjnej Kopernika 6.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa i konieczna.

Komunikat Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Częstochowie

1) W związku z nadzyciami i szkodnictwem gospodarczym, które w wysokim stopniu utrudniają odbudowę kraju i sprawne funkcjonowanie aparatu państwowego, samorządowego, społecznego itp., na polecenie Biura Kontroli Państwa i Prezydium W. R. N. w Kielcach — z dniem dzisiejszym przy Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Częstochowie zostało otwarte Biuro przyjmowania skarg.

Skargi należy wnosić na piśmie lub osobiście z zeznaniem i protokółnymi w gabinecie Przewodniczącego M. R. N. w Częstochowie, ul. Najów, Maryi Panny 85, i p. 2) Wszelkie ustępki w naszych instytucjach, wynikające z niewłaściwego załatwiania interesantów, jakoteż zły woli, a szkodzące Państwu, jego powadze, dobru ogólnonarodowemu lub poszczególnym obywatelom, co winno być uwzględnione w granicach prawa i możliwości, tego rodzaju zażalenia należy wnosić do „Skrytki zażaleń”, umieszczonej w poczekalni Miejskiej Rady Narodowej.

Zaznacza się, że zażalenia nie poparte konkretnymi faktami, lecz wypływające ze złośliwości lub intrygi, ulegną zniszczeniu, zdaniu wspólna rezolucja, dotycząca zajęcia Przewodniczącego Karol Zajda. Częstochowa, 11 lutego 1946 r.

„Kościuszko na tle enoki” w Klubie Literackim

Dnia 12 lutego mija 200 lat od urodzin Kościuszki. Cała Polska obchodzi uroczystość rocznicę przybliża na świat nie tylko bohaterstwo narodowe i jednej z najbardziej krystalizował postaci historii, ale i bohaterstwa i wolności ludu, ojca nowoczesnej demokracji. Z tego ostatniego punktu widzenia oświetlił znaczenie Kościuszki prof. Ferus w swoim odczycie p. t. „Kościuszko na tle enoki”. Zebry je wywypuklić, sęgnąć do źródeł państwowości Polski. Na przestrzeń wieków różnił trzy momenty: pierwszy, kiedy w skład państwa Polskiego wchodziła jedynie Polska etniczna, drugi, kiedy — jak to pięknie przedstawił Sienkiewicz w „Algorze Legendy Zęglarskiej” — na nakład nazyw polskiej chromili się sęstędzi — rozbiłkowicie i zachodu, wreszcie moment obecny, kiedy Polska wraca do swoich granic etnicznych.

Z „Wieczoru poezji i pieśni robotniczej”

Niedzielna impreza w świetlicy PPR — Dzielnicy Śródmiejskiej wzbudziła zrozumiałe zainteresowanie wśród członków i sympatyków, czego dowodem był liczny udział przy oklaskującej występy publiczności. Słowo wstępne wygłosił tow. Wabiński, mającąc historyczne tło, na którym powstała Międzynarodówka i Warszawianka 1905 r. Zapowiadając wiersz Małkowskiego, apoteozujący dohrowną, nadobowiązkowa pracę robotników w okresie powojennego wyniszczenia państwa, podkreślił potrzebę takiego wysiłku i u nas. Silny odczytek wywarł utwór St. Zielińskiej „Na człak”. Antorka wzywa wszystkich, by otrząsnęli się z przygnębiającego wapomnień okupacji, udręczają obcozwozy i zapaliwszy znicz ku czci poległych bohaterów — z całą energią przystąpili do pracy dla kraju.

Wyjaśnienie

Ob. Kowalik Krystyna, lat 15, zamieszkała przy ul. Katedralnej 11, prosi o zaznaczenie, że nie ma nic wspólnego z Kowalik Krystyna, nieletnią złodziejką, o której wzmianka była umieszczona w Nr. 28 „Głosu Narodu” z dn. 2 lutego b. r.

Noce dyżury aptek

W tygodniu od dnia 11 do 17 lutego b. r. dyżurują następujące apteki: P. Kozerskiego — II Aleja 26, J. Otrębskiego — ul. Wieluńska 18, J. Ruppelchta — ul. Narutowicza nr. 170, tył ko od godz. 8 do 19.

Ofiary

Pracownicy administracji i fabryczni Fabryki Wyrobów Metalowych Roman Prańskieński wpłacili do naszej redakcji zł. 1.500 — na Pomoc Zimową dla najbardziej potrzebujących dzieci miasta Częstochowy zamiasz kwiatów dla ob. ob. Romanostwa Prańskieńskiego z okazji 12-lecia pożycia małżeńskiego oraz ob. córce Ani z okazji ukończenia 10-go roku życia.

Teatry Miejskie — sala duża

Osztule przedstawienia

„Pygmalion” G. B. Shawa
Dzisiaj we wtorek 12 b. m. oraz jutro w środę 13 b. m. o godz. 18.30 „Pygmalion” utworu scenicznego w 5-ciu aktach Bernarda Shawa.

„Śluby panieńskie”
Dyrekcja nie szczędzi starań, trudów i kosztów, by premiera, która obdaje się z końcem bieżącego tygodnia wypadła jak najspanialej.

Sala kameralna
„Obym wstęp wzbroniony” H. Buczynskiej

Dzisiaj we wtorek 12 b. m. oraz jutro w środę 13 b. m. o godz. 18.30 repertaż scenicznego w 4-ach obrazach p. H. Buczynskiej p. t. „Obym wstęp wzbroniony” w obsadzie premierowej.

Pan Twardowski w „Chochołku”

W sobotę, dn. 16-go b. m., o godz. 18.30 Teatr „Chochołek” daje premierę baśni p. t. „Pan Twardowski”, Mariana Józefowicza.

„Norwid o pisarzu i księżce”

W najbliższy czwartek, dn. 14-go b. m., o godz. 19-ej w sali Biblioteki Miejskiej d. r. M. Biegańska wygłosi odczyt pod powyższym tytułem.

Kto ma książkę „Dr. Muchołapski” prof. E. Majewskiego?

Wdowa po prof. E. Majewskim, ob. Ma-

jowska, wysiedlona z Warszawy i zrzucona podca podawania warszawskiego, zwraca się tą drogą do wszystkich, którzy posiadają książkę dla młodzieży „Dr. Muchołapski”, aby zechcieli ją wypożyczyć.

Cudowne dziecko w „Kawiarni Literackiej”

W Kawiarni Literackiej dzisiaj, we wtorek, jutro w środę i pojutrze w czwartek występuje cudowne dziecko 7 letni harmonista Waldemar Brendzel.

Z popisu uczniów Instytutu Muzycznego w Częstochowie

Częstochowa zyskała jeszcze jedną uczelnię, a mianowicie: Instytut Muzyczny. Instytut ten powstał niepełna rok temu z inicjatywą grona muzyków, pedagogów (obecnych nauczycieli instytutu), którzy w bardzo trudnych warunkach podjęli się stworzenia tego rodzaju szkoły.

Z ostatniej chwili

Wyrok w I rozprawie w postępowaniu dorocnym w Częstochowie

Dnia 11 lutego b. r. odbyła się pierwsza rozprawa w postępowaniu dorocnym w Częstochowie przeciw dwóm bandytom: Leonardowi Siedziulewskiemu i Janowi Trzciniemu.

Wiadomości różne

Radioodbiorniki za świadczenia rzeczowe

Na zebraniu Rady Zakładowej Warsztatów Technicznych Polskiego Radia w Łodzi, radio monterzy postanowili wykonać 20 aparatów radiowych, jako premie dla robotników woj. łódzkiego za całkowite wykonanie świadczeń rzeczowych.

Program rozgłośni polskich

PROGRAM ROZGŁOSNI POLSKICH
WTOREK, 12 lutego.
6.55 — Hymn i sygnał czasu; 7.00 — Dzieńki poranny; 7.15 — Muzyka poranna z płyty; 7.50 — O czym pisze prasa stołeczna; 7.55 — Program na dzień bieżący; 8.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 8.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 8.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 8.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 9.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 9.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 9.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 9.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 10.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 10.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 10.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 10.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 11.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 11.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 11.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 11.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 12.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 12.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 12.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 12.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 13.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 13.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 13.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 13.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 14.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 14.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 14.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 14.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 15.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 15.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 15.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 15.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 16.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 16.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 16.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 16.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 17.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 17.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 17.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 17.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 18.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 18.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 18.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 18.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 19.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 19.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 19.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 19.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 20.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 20.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 20.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 20.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 21.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 21.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 21.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 21.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 22.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 22.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 22.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 22.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 23.00 — Dzieńki poranny (porównanie); 23.15 — Dzieńki poranny (porównanie); 23.30 — Dzieńki poranny (porównanie); 23.45 — Dzieńki poranny (porównanie); 24.00 — Dzieńki poranny (porównanie).

Odpowiadaj komisarzowi spisowemu z całą dokładnością — od tego zależy dokładność wyników spisu

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

OGłoszenie
Przewodniczący Miasta z dnia 8 lutego 1946 roku w sprawie przeprowadzenia powszechnego spisu ludności cywilnej w dniu 14 lutego 1946 roku

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1946 r. zarządzonej został na całym obszarze Rzeczypospolitej powszechny spis ludności cywilnej.

- 1. w mieszkaniach prywatnych,
2. w zakładach, jak hotele, domy noclegowe, internaty, burwy, schroniska, szpitale, sanatoria, więzienia, areszty, baraki dla repatriantów, obozy itp.,
3. w pomieszczeniach niemieszkalnych, jak stacje kolejowe, poczekalnie, szopy, ziemianki, piwnice, strzechy itp.,
4. w pomieszczeniach ruchomych, jak berliaki, wagony, wozy wędrownie itp.,
5. wreszcie osoby nie posiadające w oddzie stałego miejsca zamieszkania, które podlegają spisowi tam, gdzie się znajdują (o ile nie są bezrobotni, za których spisanie już gdzieś indziej).

Kwestia zameldowania lub niezameldowania przy spisie nie ma znaczenia. Spis nie dotyczy wojowników w czynnej służbie, należących do Armii Polskiej jak i do Armii Państw Sprzymierzonych oraz jeńców obywateli obcych.

Dla dokonania spisu na zasadach powyższych obszar miasta Częstochowy podzielony został na okręgi spisowe i obwoły, a do czynności spisu powołani zostali określone komisarzy spisowi.

Obowiązek spisu obywateli ma do spełnienia obywateli komisarzy spisowych, zaprzeczonym w odpowiedniej legitymacji, oszaż w zakresie objętości urzędowego formularza, jak również do oświadczenia na żądanie wchodzących dokumentów, atehających przy składaniu zeznań.

Nadto mają obowiązek zeznać:
a) właściciele, zarządcy, dozorcy, kierownicy lub innych pomieszczeń zamieszkalych — co do osób zamieszkałych w tej nieruchomości lub pomieszczeniu,
b) osoba zamieszkała lub wynajmująca na swoje imię mieszkanie, słowa gospodarstwa domowego oraz domowe — co do osób zamieszkałych lub obecnych w danym mieszkaniu.

Zeznanie winny być składane przez oddzielne odpowiedzi na pytanie komisarzy spisowych.

Ważnym wstawić, zarządcy względnie dozorcy nieruchomości jak i osoby zamieszkałe lub wynajmujące na swoje imię mieszkanie, słowa do zdania dokonania spisu tj. w dniach 14, 15, 16 i 17 lutego 1946 roku być obecni w domu względnie postanowić osobę, która by oddzieliła dane dane przy komisarzy spisowych.

Ważnym wstawić, zarządcy względnie dozorcy nieruchomości jak i osoby zamieszkałe lub wynajmujące na swoje imię mieszkanie, słowa do zdania dokonania spisu tj. w dniach 14, 15, 16 i 17 lutego 1946 roku być obecni w domu względnie postanowić osobę, która by oddzieliła dane dane przy komisarzy spisowych.

Przewodniczący Miasta (—) Dr T. J. WOLAŃSKI

Drukarnia Państwowa Nr. 1
Częstochowa, Aleja N. M. Panny 52.
tel. 22-45 — 22-49
Wykonuje wszelkiego rodzaju druki po cenach umiarkowanych i terminowo.

Służbowa do ogłoszenia w Monitorze Polskim Obwieszczenia Ministerstwa Skarbu — Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń

REJESTRACJE POLIS ŻYCIOWYCH

spis 1 września 1939 r. przeprowadza Powiatowy Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (P. Z. U. W.) Na terenie województwa Kieleckiego rejestrację prowadzi następujące placówki P. Z. U. W.:
Inspektorat Powiatowy w Kielcach, ul. Warszawska 5
Inspektorat Powiatowy w Busku, ul. Stolarska Nr 24
Inspektorat Powiatowy w Częstochowie, ul. Dąbrowskiego Nr 4
Inspektorat Powiatowy w Jędrzejowie, ul. 14 Stycznia Nr 33
Inspektorat Powiatowy w Kielcach, ul. Warszawska Nr 13
Inspektorat Powiatowy w Opocznie, ul. Kilińskiego Nr 12
Inspektorat Powiatowy w Pińczowie, ul. 3 Maja
Inspektorat Powiatowy w Radomiu, ul. Piłsudskiego Nr 16
Inspektorat Powiatowy w Kielcach, ul. Warszawska Nr 13
Inspektorat Powiatowy w Starachowicach, ul. Kilińskiego Nr 14
Inspektorat Powiatowy we Włoszczowie, ul. Pościowa Nr 16.
PAP 1210

OTYLIA RUDNICKA

zmarła dnia 11 lutego 1946 roku.
W zmarłej tracimy wieloletnią wesołą i sumienną pracowniczką oraz serdeczną i szczerą koleżankę. Pamiętaj o niej długo być będzie w sercach naszych.

Pogrzeb odbędzie się w szpitalu przy ul. Dąbrowskiego 47 dnia 13 lutego 1946 roku o godz. 15.30 na cmentarzu na Kulcach.

Kierownictwo i pracownicy „Spółem” Oddział w Częstochowie.

Dom Ekspedycyjno — Transportowy „DEMAZET”

wł. Fr. KOMARNICKI w Częstochowie
zawiadamia dotychczasowych Swolch Klientów, jak też i przyszłych, iż biura ponownie mieszczą się w dawnym lokalu przy ul. Kilińskiego 14 — mieszczącym przy ul. Fabrycznej 1/3.
Telefony rwałskie tel. 10-18 i 10-17.

OBSCUGA PRZEMYSŁU

Ladunki siorowca w a g o n o w e i przwozy s a m o c h o d o w e w e wszystkich kierunkach, przeprowadzki, m a g a z y n o w a i s, inkaso.

Korespondenci we wszystkich większych miastach B. P.

ZGUSY

Zgubione karty rejestracji woj skowej wyd. przez B. E. U. P. iś ośow na nazwisko Nordo Goleń. P. AP 1152

Zgubiał pies duży, rasy wilk, od prowadził za wynagrodzeniem I Aleja 16 m. 57. Ostrzegam przed kupnem. P. AP 1178

Uniażwiano się dowód kolebowy, świadectwo urodzenia i karte reżis atracyjna, wydana przez B. K. U. Kielce, na nazwisko Dądzio Stani sław, zam. Kielce, Bodzentyńska 24.26.

Inteligencja potrzebny natych minst. Fabryka „E-Press”, Fa bryczna 13. P. AP 1208

Służszka podrozcznego przyjmje Za kład Mech. Nadrzeczna 12. P. AP 1206

Seniole s rowerem potrzebny. Wol nobiel 68, Apteka. P. AP 1183

Państwo do 5 letniego chłopczy ka potrzebnia. Kościuszki 18 m. 3. P. AP 1182

KUPNO

Kapłiny białe grubości 0.11 — 0.15 iana szerokości do 9 cm oraz czełnika i zęby trąskie wszelkiego rodzaju, na krosna ławnowe. Zgła czno się Piotrkowska Nr. 14a — do godz. 16. P. AP 1165

Puch owy, wupy na puchówki kupuje. Aleja 30, pracownia kol doz. P. AP 1184

Radioodbiorniki, aparaty, ma szczy do pisania, liczenia, pozau kujemu do asybię sprzedazy. „Komis”. Aleja 8. P. AP 1128

Kupię skiep w Alei I lub Nowym Ryuku. Wiadomości: Nadrzeczna 20. Gospodarz. P. AP 1212

Szarnak francuski kupie. War szawska 37, Jędrzejowski. P. AP 1214

SPRZEDAŻ

Wózki dstełecne. Nirowa Aleja 80 638

Pośrednictwo kapna i sprzedazy nieruchomości przeprowadza Stra Świercz. Częstochowa, Aleja 53 4. tel. 21-02. P. AP 1181

Wózki dla dzieci, łalek, rowerki zabawki poleca Grodzicki, Aleja 81. P. AP 1202

Zabawki, lgnielówki, Hoyslo, bu dowlotwa, parawaniki, bajki, machy, gry, kolełki, samochody, ki, wycińniki poleca Wytwórnia „Bob”. Katowice, Opokała 1. 146 Wyyzka sa załozka. P. AP 1182

Sprzedaż samochodu na obchod w dobrym stanie Mercedes 6-kan 4 to I forte 8-ka 4 to. Rejonowa 5półdzielca Rolniczo-Handlowa w Gorkowielcach, pow. Piotrkowski. P. AP 1110

Do sprzedania kamieniole, domy, wilo, place i tan niechodzące Boracz. Aleja Wolności 8. P. AP 1085

Z powodze zmiany interesu sprze dam maszyni rzeczowe. Winda 2000; Częstochowa, Nadrzeczna 20. Gospodarz. P. AP 1218

Baterie Dalmon
Latarki — Karzetki
Sprzet Elektroinstalacyjny
ELEKTROHURT
CZĘSTOCHOWA
Piec Oazydzkiego 2.
Telefony: 21-30, 15-30.
1137 PAP

Radio „Elektrik” sprzedam. Aleja 32 m. 50. P. AP 1207

Sprzedam 3 łózka z materacami, łap szare orzech kaukaski, tap ozan. Wiadomości: Kopernika 73. Dozorca. P. AP 1201

Kapsuta kieszona. Helena Borowka. B. Rynek Narutowicza 36 tel. 21-02. P. AP 1202

Sprzedam maszynke sarkowa 9 m 20. Oraz dzieciacian obracze. Wiadomości: Częstochowa, ul. Mała 9. Wojciechowska. P. AP 1191

Do sprzedania kredens polejowy, kuchoncy, otomana, kozzka, ma szyna „Singer” dzama-krawka ka. Aleja 49 m. 19. P. AP 1181

Radio nowoczesne, odbior calgo swiatla, 9 obwodowe, 4 zakresowe z lamami ultra-krotkimi sprzedam. Rynek Narutowicza 31 m. 2. (za wozdnie). P. AP 1192

Sprzedam kade nowa (bala) pojem nosci 1000 litr. Wielkowska 9, powoz rze. P. AP 1197

Radio „Elektrik” na czworonoz lampach z magnetycznym okiem do sprzedania. Orliczy Dreszera 6 m. 27. I. pletu. P. AP 1196

ROZNE

Poleznia dyp Nowicka przeprowa dzila z Wolności 10, Kilińskiego 18 m. 4. Porady, zastrzyki, masaż leczniczy. P. AP 1092

Odezwanisz zauwane na zmarła matka Środki, zam. w Kielcach nie jest zgodna z rodziną, w obec czno dzieci Jej i rodzinie przepa szymy. Mat. Antonina i Tomasz Synoradzcy. P. AP 1203

Krawaty przerabiam, oddzielam, piore tania. Aleja Wolności 26 m. 4. Aleksandra. P. AP 1204

Pełoczeki nadrabiam. Kopernika 11 m. 3. P. AP 1185